

Професійний розвиток майбутнього вчителя фізичної культури в інформаційно-освітньому просторі: інформаційні технології в навчальному процесі

Драгнев Ю. В.

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Анотація:

Розглянуто роль і значення інформаційного освітнього простору у професійному становленні майбутнього вчителя фізичної культури. Доведено, що таке середовище характеризується: об'ємом освітніх послуг, потужністю, інтенсивністю, набором умов. Вказано, що вища професійна освіта вимагає вдосконалення використання інформаційних технологій, програмного та інформаційного забезпечення навчального процесу. Встановлено, що сучасні інформаційні технології є засобом підвищення ефективності управління всіма сферами суспільної діяльності. Зазначено, що процес формування інформаційної культури потребує особисто орієнтованого і диференційованого підходів до вибору програм навчання. Виділено напрями використання інформаційних технологій у дистанційному навчанні. Рекомендовано шляхи інтенсифікації навчального процесу через підвищення інтересу студентів до вивчення конкретної дисципліни, збільшення об'єму самостійної роботи, підвищення щільності навчального матеріалу.

Драгнев Ю. В. Профессиональное развитие будущего учителя физической культуры в информационно-образовательном пространстве: информационные технологии в учебном процессе. Рассмотрена роль и значение информационного образовательного пространства в профессиональном становлении будущего учителя физической культуры. Доказано, что такая среда характеризуется: объемом образовательных услуг, мощностью, интенсивностью, набором условий. Показано, что высшее профессиональное образование требует совершенствования использования информационных технологий, программного и информационного обеспечения учебного процесса. Установлено, что современные информационные технологии являются средством повышения эффективности управления всеми сферами общественной деятельности. Отмечено, что процесс формирования информационной культуры нуждается в лично ориентированном и дифференцированном подходе к выбору программ обучения. Выделены направления использования информационных технологий в дистанционном обучении. Рекомендовано пути интенсификации учебного процесса через повышение интереса студентов к изучению конкретной дисциплины, увеличение объема самостоятельной работы, повышение плотности учебного материала.

Dragnev Y. V. Professional development of future teacher of physical culture in informatively-educational space: information technologies in educational process. A role and value of informative educational space in the professional becoming of future teacher of physical culture is considered. It is well-proven that such environment is characterized: by the volume of educational services, power, intensity, set of terms. It is shown that higher professional education requires perfection of the use of information technologies, programmatic and informative providing of educational process. It is set that modern information technologies are the mean of increase of efficiency of management all of spheres of public activity. It is marked that the process of forming of informative culture needs the personally oriented and differentiated going near the choice of the teaching programs. Directions of the use of information technologies in the controlled from distance teaching are selected. The ways of intensification of educational process are recommended through the increase of interest of students to the study of concrete discipline, increase of volume of independent work, increase of closeness of educational material.

Ключові слова:

інформаційний, освітній, простір, технології, професійний, вчитель, фізична, культура.

информационный, образовательный, пространство, технологии, профессионально, учитель, физическая, культура.

informative, educational, space, technologies, professionally, teacher, physical, culture.

Вступ.

Розглядаючи вплив інформаційно-освітнього простору на процес професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури, слід враховувати, що він здійснюється також і на інформаційне суспільство, а через них – опосередковано на кожного індивідуума цього суспільства. Постійне перебування в інформаційно-освітньому просторі, який не задовольняє потреби особистості, веде до дискомфорту, незадоволеності життям, що, поза сумнівом, позначається на його психічному та фізичному здоров'ї. Важливу роль у професійному розвитку і самовдосконаленні креативної особистості майбутнього вчителя фізичної культури повинна зіграти вища освіта, одним із завдань якої є формування інформаційної культури.

Інформаційно-освітній простір характеризується визначеним об'ємом освітніх послуг із застосуванням інформаційних технологій, потужністю і інтенсивністю освітньої інформації, набором певним чином пов'язаних між собою умов, які можуть робити вплив на освіту майбутнього вчителя фізичної культури. Сучасні інформаційні технології, що дозволяють створювати і забезпечувати ефективні способи представлення інформації, стали засобом підвищення ефективності управління всіма сферами суспіль-

ної діяльності, у тому числі сферою вищої освіти, де автоматизація, на основі застосування комп'ютерів та інформаційних технологій в навчальному процесі майбутнього вчителя фізичної культури, постає могутнім чинником прогресу.

Неминучий перехід до інформатизації і комп'ютеризації навчального процесу у вищій школі вимагає оптимізації фахової підготовки майбутнього вчителя фізичної культури з застосуванням інформаційних технологій. конкурентному ринку.

Студент вже в процесі навчання у ВНЗ повинен оволодіти навичками використання інформаційних в своїй навчальній, науково-дослідній і майбутній практичній діяльності. Саме зараз особливого значення набуває підготовка випускників факультетів та інститутів фізичного виховання для яких їх професійний розвиток в інформаційно-освітньому просторі визначається використанням інформаційних технологій в навчальному процесі.

Розгляду дидактичних умов розвитку дистанційної освіти в інформаційному просторі коледжу, інформаційно-освітнього простору ВНЗ, як чинника формування інформаційної професійної культури майбутнього фахівця, дидактичних умов розвитку дистанційної освіти в інформаційному просторі педагогічного університету, оцінки якості освітніх веб-

сайтів, як чинника розвитку єдиного інформаційного освітнього простору присвячено праці таких учених (Є. Гільман, В. Новікова, М. Юсупова, В. Яріков, Т. Яшина та ін.) [1; 2; 3; 4; 5].

Стаття виконана в руслі досліджуваної в Інституті фізичного виховання і спорту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка теми „Теорія і методика застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичної культури і основ здоров'я в умовах неперервної освіти” (Державний реєстраційний номер 0110U000756).

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета статті полягає в тому, щоб розглянути професійний розвиток майбутнього вчителя фізичної культури в інформаційно-освітньому просторі, де інформаційні технології використовуються в навчальному процесі.

Результати дослідження.

Зараз важливого значення набула інформатизація освіти, яка пов'язана з процесом модернізації вищої школи. Одним з основних напрямів розвитку освітнього процесу є орієнтування на нові умови інформаційного суспільства, а також використання інформаційних технологій в навчальному процесі, в якому широко застосовуються електронні підручники, мережа Internet тощо.

Використання інформаційних технологій у вищій освіті є реальністю для всього інформаційно-освітнього товариства, яке нерозривно пов'язане з процесом інформатизації. Ця тенденція відповідає цілям української освіти, які вимагають оновлення форм і методів професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в процесі навчання.

Російська дослідниця Є. Гільман говорить, що від рівня повноти, достовірності і своєчасності використовуваної інформації залежить якість освіти, адаптація до світового інформаційного суспільства, в якому інформаційні технології сприяють розвитку нових форм і нової якості освіти, що дозволяє своєчасно отримувати інформацію в будь-якій точці географічного простору. Впровадження нових освітніх технологій приводить до зміни процесу комунікації в повчальному середовищі, створює можливість заміни безпосереднього особистого контакту тих, хто навчився, і таких, що навчаються технологічно опосередкованими контактами учнів і їх викладачів [1]. Ми погоджуємося з Є. Гільман, і хочемо вказати, що зараз відбувається еволюція змісту, форм і методів навчання, яка спонукає до розробок і впровадження нових новітніх освітніх технологій у початковий процес майбутнього вчителя фізичної культури. Тобто впровадження інформаційних технологій це є спроба запропонувати один з шляхів, який може інтенсифікувати навчальний процес, підняти інтерес у студентів до вивчення конкретної дисципліни та збільшити об'єм самостійної роботи, за рахунок чого підвищиться щільність вивченого матеріалу.

В. Яріков вказує, що одним з соціальних наслідків стрімкого технологічного розвитку суспільства,

яке почало особливо виявлятися в останні десятиліття ХХ ст., з'явилася загальна криза системи освіти. Сутність цієї кризи полягає в неадекватності змісту освіти, а також масштабів і рівня розвитку освітніх систем в інформаційному суспільстві, яке розвивається... Інформаційне суспільство характеризується високим рівнем інформаційних технологій; розвиненими інфраструктурами, що забезпечують виробництво інформаційних ресурсів і можливості доступу до інформації; процесами прискореної автоматизації і роботизації всіх галузей виробництва і управління, радикальними змінами соціальних структур, слідством чого з'явилося значне розширення сфери інформаційної діяльності як глобального явища. Найважливішою особливістю розвитку системи освіти на сучасному етапі є майбутня сутнісна модернізація змісту і структури професійної освіти відповідно до вимог основних галузей промисловості, сфери послуг, культури тощо... Сучасні інформаційні технології і комп'ютерні мережі, на думку вченого, створили принципово нові можливості доступу і накопичення будь-якої соціальної і педагогічної інформації [4]. Така думка вченого підтверджується тим, що головним завданням вищої професійної освіти виступає сприяння професійній самореалізації майбутнього вчителя фізичної культури. Конкурентоспроможні фахівці цієї галузі повинні мати професійні вміння і навички застосовувати інформаційні технології у професійній діяльності, а також високий рівень професійної компетентності, що ґрунтується на відповідному рівні інформаційної культури.

В. Новікова наголошує, що .....в умовах переходу до інформаційного суспільства провідним соціокультурним і педагогічним завданням вищого навчального закладу стає проблема формування майбутнього фахівця, що володіє не тільки професійною компетентністю і високими духовно-етичними цінностями, але і здатністю творчого професійного існування і взаємодії в просторі інформаційних потоків, що постійно оновлюються. У зв'язку з цим виникає необхідність виявлення можливостей цілеспрямованого впливу інформаційного освітнього простору вищого навчального закладу на процес формування інформаційної професійної культури майбутнього фахівця [2]. Ми погоджуємося з дослідницею В. Новіковою, і хочемо додати, що формуючи інформаційну професійну культури майбутнього вчителя фізичної культури необхідно удосконалити їх інформаційну та фахову підготовки у ВНЗ, які повинні включати спецкурси, спрямовані на формування уявлень про використання інформаційних технологій на базі сучасної комп'ютерних програм у майбутній професійній діяльності. Тому процес формування інформаційної культури потребує особисто орієнтованого і диференційованого підходів до вибору програм навчання з урахуванням професійної спеціалізації майбутнього вчителя фізичної культури, рівня інформаційної підготовки.

Т. Яшина доводить, що використання освітніх веб-сайтів (ОВС) починає помітно впливати на сучасну російську освіту і культуру, створює умови для розвитку

інноваційних методів навчання. ОВС стали компонентом єдиного інформаційно-освітнього простору (ЄІОП) Росії...[5]. Виходячи з цього твердження слід зауважити, що єдиний інформаційно-освітній простір повинен охоплювати всіх студентів, які користуються та передають певну навчальну або приватну інформацію. Це також стосується дистанційної форми освіти, яка входить до єдиного інформаційно-освітнього простору.

Підсумовуючи вищезазначене вкажемо, що вища професійна освіта майбутнього вчителя фізичної культури вимагає вдосконалення використання інформаційних технологій, програмного та інформаційного забезпечення навчального процесу.

Висновки.

Розглянувши професійний розвиток майбутнього вчителя фізичної культури в інформаційно-освітньому

просторі, де інформаційні технології в навчальному процесі займають певне місце, ми визначили, що інформаційно-освітній простір характеризується визначеним об'ємом освітніх послуг із застосуванням інформаційних технологій, який робить визначений вплив на освіту та навчальний процес майбутнього вчителя фізичної культури. Ми встановили, що вища професійна освіта майбутнього вчителя фізичної культури вимагає вдосконалення навчального процесу, в якому необхідно широко застосовувати інформаційні технології.

У перспективі планується приділити увагу інформаційному середовищу, як складовому елементу інформаційного простору у процесі професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури.

Література

1. Гильман Е. Е. Дидактические условия развития дистанционного образования в информационном пространстве колледжа : дис. ... канд. пед. наук. Ростов н/Д, 2005. 205 с.
2. Новикова В. А. Информационное образовательное пространство вуза как фактор формирования информационной профессиональной культуры будущего специалиста : дис. ... канд. пед. наук; Рязан. гос. пед. ун-т им. С. А. Есенина. Рязань, 2009. 200 с.
3. Юсупова М. Ф. Застосування нових інформаційних технологій в графічній підготовці студентів вищих навчальних закладів: дис. ... канд. пед. наук. Одеський національний морський ун-т. О., 2002. 250 с.
4. Яриков В. Г. Дидактические условия развития дистанционного образования в информационном пространстве педагогического университета : дис. ... канд. пед. наук. Волгоград, 2002. 223 с.
5. Яшина Т. С. Оценка качества образовательных веб-сайтов как фактор развития единого информационного образовательного пространства : дис. ... канд. пед. наук. Воронеж, 2005. 206 с.

Информация об авторе:
Драгнев Юрий Владимирович
armduv@mail.ru

Луганский национальный университет имени Тараса Шевченко
ул. Оборонная 2, г. Луганск, 91011, Украина.
Поступила в редакцию 17.04.2012г.

References:

1. Gil'man E. E. *Didakticheskie usloviia razvitiia distancionnogo obrazovaniia v informacionnom prostranstve kolledzha* [Didactic terms of development of the controlled from distance education in informative space of college], Cand. Diss., Rostov on Don, 2005, 205 p.
2. Novikova V. A. *Informacionnoe obrazovatel'noe prostranstvo vuza kak faktor formirovaniia informacionnoj professional'noj kul'tury budushchego specialista* [Informative educational space of higher institute as factor of forming informative professional culture of future specialist], Cand. Diss., Ryazan, 2009, 200 p.
3. Iusupova M. F. *Zastosuvannia novikh informacijnikh tekhnologij v grafichnij pidgotovci studentiv vishchikh navchal'nikh zakladiv* [Application of new information technologies in graphic preparation of students of higher educational establishments], Cand. Diss., Odessa, 2002, 250 p.
4. Iarikov V. G. *Didakticheskie usloviia razvitiia distancionnogo obrazovaniia v informacionnom prostranstve pedagogicheskogo universiteta* [Didactic terms of development of the controlled from distance education in informative space of pedagogical university], Cand. Diss., Volgograd, 2002, 223 p.
5. Iashina T. S. *Ocenka kachestva obrazovatel'nykh veb-sajtov kak faktor razvitiia edinogo informacionnogo obrazovatel'nogo prostranstva* [Estimation of quality of educational web sites as factor of development of single informative educational space], Cand. Diss., Voronezh, 2005, 206 p.

Information about the author:
Dragnev Y. V.

armduv@mail.ru
Luhansk Taras Shevchenko National University
Defense str. 2, Lugansk, 91011, Ukraine.
Came to edition 17.04.2012.